

Onnistuuko mörköjen paluumuutto?

Karstulan Leijonaklubin rakentaman Kirkkovuoren näkötornin maastoon nousee Mörkömaa, jos klubin uudet suunnitelmat toteutuvat. Mörkömaan ideanikkareiden mukaan kaikki maailman möröt ovat lähtöisin Karstulasta, mutta joutuivat hajaannukseen jääkauden aikana yli 10 000 vuotta sitten. Nyt möröt haluavat palata juurilleen. Kotimaa 8

Mörkömaa Kirkko- vuoren kupeeseen

Matkailukohde: Jääkauden aikana muualle muuttaneet möröt haluavat palata juurilleen. Karstulan LC-klubi avittaa paluumuuttoa.

KARSTULA
Mirja Laukka-Kiikkala

Karstulan Leijonaklubin rakentaman Kirkkovuoren näkötor-
nin maastoon nousee Mörkö-
maa, jos klubin uudet suunnit-
telmat toteutuvat.

- Kaikki maailman mö-
röt ovat lähtöisin Karstulas-
ta, mutta joutuivat hajaan-
nukseen jääkauden aikana yli
10 000 vuotta sitten. Nyt mö-
röt haluavat palata juurilleen.
Me olemme valmiita helpotta-
maan paluumuuttajien arkea,
leijonat ja Mörkömaan ideanik-
karit **Juhani Lehtonen** ja **Tuo-
mas Nieminen** kertovat jylhässä
kuusikossa.

Mörkömaan suunnittelemin-
en kahdeksan hehtaarin met-
sikköön alkoi pari vuotta sitten.
Viime viikolla kunta antoi klu-
bille luvan rakentaa sinne muun
muassa polkuja ja opastauluja.
- Mietimme, miten näin eri-
koinen metsikkö monipuolisine
kasvustoineen on saanut olla
rauhassa hakkuilta ja muilta ti-
hutöiltä. Päätelimme, että tämä
on tarkoitettu Mörkömaaksi.

Mörkömaa-hanke sai vauhtia,
kun Jyväskylän ammattikorkea-
koulun opiskelijat tekivät opin-
näytetyönään hankesuunnitel-
man ja myöhemmin liikesuun-
nitelman. Rahoitusta on haettu
Maaseudun Kehittämisyhdistys
Viisari ry:ltä.

- Mörkömaa toteutuu var-

masti, vaikka hankkeen kus-
tannusarvio pyörii liki 120 000
eurossa.

Hanke käynnistyy lokakuun
alussa ja päättyy ensi vuoden
lopussa. Työntekijäksi hae-
taan projektipäällikköä, jon-
ka edellytetään sitoutuvan mö-
köajatukseen pitkälle tulevai-
suuteen.

- Se tarkoittaa, että Mörkö-
maa-ideaan on saatava mu-
kaan vähintään 20 karstulalais-
ta yritystä kehittämään erilaisia
mörkötuotteita. Kirkkovuoren
luontomatkailualuea kehitet-
tään yrittäjälähtöisesti. Tuot-
teille laaditaan markkinointi-
renkas, ja Karstulan matkailu
saa Mörkömaasta uuden veto-
naulan.

Kirkkovuoren sljainti Pääjär-
venmäellä, Pääjärven rannassa
ja parin kilometrin päässä kir-
konkylän keskustasta houkutte-
lee näkötornille jo nyt yli 10 000
kävijää vuodessa. Mörkömaan
valmistuttua vieraiden määrän
odotetaan moninkertaistuvan.
- Kohtelemme luontoa hel-

**” Jos tapai-
simme mörön,
sanoisimme
vaan, että päivää
ja iltaa.**

Neljäsluokkalainen
Miska Arkkukangas

Metsissä viihtyvät Johan (vas. Juhani Lehtonen) ja Thomas (Tuomas Nieminen) ovat jo tavanneet monta mörköä Kirkkovuoren kupeessa.

Neljäsluokkalaiset Jeremias Mäkelä (vas.) ja Miska Arkkukangas Kyyjärveltä retkellivät näkötornille, jonka läheisyyteen Mörkömaa rakentuu.

Puu ja kallio mittaavat voimiaan tulevassa Mörkömaassa.

lästi ja luomme möröille mah-
dollisimman oivat elinolosuh-
teet. Luontopolkujen
varrelle sijoite-
taan luontoa
esitte

leviä selvityksiä tästä omape-
räisestä, synkästä ja kallioisesta
maastosta.

Luontoa ei muokata, eikä met-
sikköön rakenneta kiinteitä ra-
kennuksia, korkeintaan kevyitä
riukurakennelmia Mörköyh-
dyskunnan tapaamispaikaksi.

Kirkkovuoren maasto sopii
mörköjen valtakunnaksi mai-
niosti: jyrkät polut, tiheä kuusimetsä,
valtavat kivilohkareet
ja lukuisat onkalot odottavat jo
mörköjen paluuta.

- Kuusikko on ainakin sa-

ta vuotta vanhaa, Nieminen ja
Lehtonen kertovat.

Luonto on säilynyt puhtaana,
naavat peittävät puun kylkiä ja
jäkälä kallioita.

- Katsokaa, kuinka ryteikkö
voi olla kaunista. Möröt saavat
valita itse asuinsijansa oman
kulttuurinsa mukaisesti. Us-
komme, että kansainvälinen po-
pulaatio pystyy elämään rauhal-
lista rinnakkaiseloa Karstulassa.

Viime kesänä merkitty luon-
topolku kapuaa ennen näkötor-
nin tasannetta hurjissa maise-

missa. Puun latvat heiluvat 25
metrin korkeudessa, ja rotko on
melkoinen.

Synkkä ja pimeä kuusikko
kuiskii selvästi mörköjen äänellä.
- Voihan siellä Muumilaakson
mörköjä asuakin, tuurnii kyyjär-
veläinen **Jeremias Mäkelä** näkö-
tornin juurella.

Luokkaretkeläiset ovat pysy-
telleet Mörkömaan ulkopuolel-
la, mutta metsikkö kiinnostaa.

- Jos tapaisimme mörön, sa-
noisimme vaan että päivää ja il-
taa, **Miska Arkkukangas** kuittaa.